

Sygn. akt III Cz 359/21

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia Sadu Okręgowego Andrzej Dyrda

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2021 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w B.

przeciwko P. W.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego

od postanowienia Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 5 maja 2021 r., sygn. akt I Nc 2409/16

postanawia:

odrzuć zażalenie.

SSO Andrzej Dyrda

Sygn. akt III Cz 359/21

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej postanowieniem z dnia 5 maja 2021r. odrzucił sprzeciw pozwanego od nakazu zapłaty z dnia 22 lipca 2016r. wydany przez Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej w postępowaniu nakazowym na podstawie weksla.

Pozwany wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 5 maja 2021r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stosownie do regulacji art. 394 § 3 k.p.c. zażalenie powinno czynić zadość wymaganiom przepisanych dla pisma procesowego oraz zawierać wskazanie zaskarżonego postanowienia i wniosek o jego zmianę lub uchylenie, jak również zwięzłe uzasadnienie zażalenia ze wskazaniem w miarę potrzeby nowych faktów i dowodów.

Pozwany wnosząc zażalenie nie wywiązał się z tego obowiązku, w konsekwencji czego posiadało ono braki formalne, a to obligowało Przewodniczącego Sądu odwoławczego do podjęcia czynności w celu ich usunięcia (art. 130 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 zd. 1 k.p.c. i art. 397 § 3 k.p.c.).

W wykonaniu tego obowiązku Przewodniczący zarządzeniem z dnia 19 sierpnia 2021r. zobowiązał pozwanego do uzupełnienia braków formalnych zażalenia poprzez: a) oznaczenie postanowienia, od którego jest wniesione; b) zwięzłe przedstawienie zarzutów; c) uzasadnienie zarzutów; d) powołanie, w razie potrzeby, nowych faktów lub dowodów; e) wniosek o zmianę lub o uchylenie postanowienia z zaznaczeniem zakresu żądanej zmiany lub uchylenia; f) uiszczenie kwoty 100 zł, g) podpisanie zażalenia, w terminie tygodniowym – pod rygorem odrzucenia zażalenia.

Odpis zarządzenia zobowiązującego pozwanego do usunięcia braków formalnych zażalenia został uznany doręczony w dniu 18 września 2021r. (k. 59a) poprzez zastosowanie doręczenia zastępczego (tzw. per aviso).

Zgodnie z art. 139 § 1 k.p.c., w razie niemożności doręczenia w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających, pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012r. - Prawo pocztowe należy złożyć w placówce pocztowej tego operatora, a doręczane w inny sposób - w urzędzie właściwej gminy, umieszczając zawiadomienie o tym w drzwiach mieszkania adresata lub w oddawczej skrzynce pocztowej ze wskazaniem gdzie i kiedy pismo pozostawiono, oraz z pouczeniem, że należy je odebrać w terminie siedmiu dni od dnia umieszczenia zawiadomienia. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, czynność zawiadomienia należy powtórzyć.

Szczegółowy tryb dokonywania doręczenia określony został natomiast rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2013r. poz. 1350) oraz wymogom dotyczącym korespondencji sądowej określonej w zarządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 2003r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz.Urz. MS z 2003r. Nr 5, poz. 22 z późniejszymi zmianami).

Zgodnie z § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2015r. poz. 1222 z późniejszymi zmianami) przewidziane w art. 139 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego zawiadomienie dla adresata o pozostawieniu przesyłki sporządza doręczający, wskazując w nim placówkę pocztową operatora lub urząd gminy, z którego przesyłkę należy odebrać w ciągu siedmiu dni, licząc od dnia następnego po dniu pozostawienia zawiadomienia; zawiadomienie pozostawia w drzwiach mieszkania adresata lub w oddawczej skrzynce pocztowej. Po pozostawieniu zawiadomienia o możliwości odbioru przesyłki we właściwej placówce pocztowej operatora lub właściwym urzędzie gminy doręczający: dokonuje adnotacji o niedoręczeniu przesyłki na formularzu potwierdzenia odbioru oraz adnotacji "awizowano dnia" na stronie adresowej niedoręczonej przesyłki i składa swój podpis oraz oddaje przesyłkę niezwłocznie do właściwej placówki pocztowej operatora lub właściwego urzędu gminy. Placówka pocztowa operatora lub urząd gminy potwierdza przyjęcie od doręczającego awizowanej przesyłki przez umieszczenie na przesyłce odcisku datownika i podpisu przyjmującego pracownika. Awizowaną przesyłkę przechowuje się w placówce pocztowej operatora lub urzędzie gminy przez siedem kolejnych dni, licząc od dnia następnego po dniu pozostawienia zawiadomienia, o którym mowa w § 6. (§ 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości) Jeżeli osoba uprawniona nie zgłosi się po odbiór przesyłki złożonej w placówce pocztowej operatora w tym terminie, placówka pocztowa operatora sporządza, według wzoru, powtórne zawiadomienie o możliwości jej odbioru w terminie kolejnych siedmiu dni, licząc od dnia następnego po dniu pozostawienia zawiadomienia, które doręczający niezwłocznie pozostawia w drzwiach adresata lub w oddawczej skrzynce pocztowej. (§ 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości) Przesyłkę niepodjętą placówka pocztowa operatora opatruje na stronie adresowej adnotacją "nie podjęto w terminie" oraz odciskiem datownika i wraz z formularzem potwierdzenia odbioru odsyła sądowi wysyłającemu niezwłocznie po upływie ostatniego dnia do odbioru przesyłki. (§ 10 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości).

Na podstawie przywołanych regulacji prawnej, dokonywane jest tzw. doręczenie zastępcze (per aviso) opierające się na wrzuceniu pisma do domniemanego adresu, z domniemaniem, że doręczane pismo dotarło do rąk adresata. Domniemanie to może być obalone przez wykazanie niepodobieństwa zaistnienia tego skutku (porównaj: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2014r., I CZ 90/14).

Pomimo, iż z punktu widzenia uczestnika procesu narażonego na negatywne skutki prawne tego domniemania, przyjęte domniemanie może budzić wątpliwości natury konstytucyjnej, należy w tym miejscu wskazać, że w żaden sposób nie prowadzi ono do naruszenia konstytucyjnie gwarantowanego prawa do sądu z art. 45 Konstytucji RP, co stwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia z dnia 15 października 2002r. (SK 6/02). Niemniej jednak, biorąc pod uwagę skutki prawne, jego skuteczność jest uzależniona od rygorystycznego dochowania wszystkich wymagań dla tego sposobu doręczenia. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2004r., III CK 226/02, postanowienie

Sądu Najwyższego z dnia 3 lipca 2008r., IV CZ 51/08; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2005r., IV CZ 216/04).

W niniejszym postępowaniu powyższe rygory zostały dochowane. Przesyłka (odpis zarządzenia z dnia 19 sierpnia 2021r.) była podwójnie awizowana, w odstępie kolejnych 7 dni tj.: 2 września 2021r. i 10 września 2021r. Wobec nieodebrania przesyłki, pomimo powtórnego awizo, z upływem siedmiodniowego terminu (tj. 18 września 2021r.) należało zastosować fikcję prawną doręczenia i uznać, że nastąpiło ono 25 września 2021r. Od tej daty zaczął swój bieg terminu do usunięcia braków formalnych zażalenia i zakończył się 2 października 2021r..

Sąd Okręgowy w pełni podzielając tezę wyrażoną przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 18 marca 2009r. (IV CNP 87/08), iż podstawowym warunkiem skuteczności zastępczego doręczenia jest to, by adresat mieszkał istotnie pod wskazanym adresem. Taki warunek został dopełniony w niniejszym postępowaniu albowiem dokonanie doręczenia zastępczego nastąpiło na adres na adres wskazany przez pozwanego w zażaleniu (k. 42), tj. ul. (...) w R..

Zgodnie z powyższym pozwany nie uzupełnił w zakreślonym mu terminie braków formalnych zażalenia, a to zgodnie z regulacją art. 397 § 3 k.p.c. w zw. z art. 373 § 1 k.p.c. – obligowało Sąd odwoławczy do jego odrzucenia.

SSO Andrzej Dyrda